

Svenska Unescorådet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Verksamhetsberättelse för programkommittén för Biosfärprogrammet Sverige 2016

Vi har under året välkomnat Havs- och vattenmyndigheten som nu ger årligt bidrag till två områden, och Skogsstyrelsen som ny medlem i programkommittén.

Fyra sammanträden har hållits i MAB-kommittén, varav ett på Skogsstyrelsen där verksamheter med relevans för biosfärprogrammet presenterades.

I verksamhetsplanen för Biosfärprogrammet Sverige för 2016 har tre områden lyfts fram:

- stärka biosfärområdenas roll som modellområden
- stärka det svenska biosfärnätverket
- stärka det svenska programmet internationellt utifrån nya styrdokument

INTERNATIONELLT ENGAGEMANG

Fjärde världskongressen i Lima, Peru

Från Sverige deltog sex personer och tre biosfärområden var representerade. Sverige, genom vår nationella koordinator, medverkade i ett side-event, Designing Interdisciplinary University Courses for Biosphere Reserves, och en workshop, Economics in and around Biosphere Reserves.

MAB-ICC

Efter världskongressen följde det globala styrelsemötet MAB-ICC med fokus på 10-årsutvärderingar, utdelning av utmärkelser och utnämning av nya biosfärområden. MAB-ICC antog Lima Action Plan (LAP). 20 nya biosfärområden utsågs, vilket innebär att världsnätverket nu består av 669 områden i 120 länder. Kristianstads Vattenrike fick utmärkt betyg på sin 10-årsutvärdering.

NordMAB i Nordhordland, Norge, 17-19 oktober

Inom NordMAB Thematic Network, anordnades en konferens i Nordhordland, Norges första moderna biosfärkandidatområde. Representanter från Norges nya MAB-kommitté medverkade och totalt deltog 23 personer. Från Sverige deltog fem personer, representerande kommittén och tre biosfärområden.

Nordic Ruralities konferens

Nationella koordinatören medverkade på den vetenskapliga landskapskonferensen Ruralities, i Akureyri på Island med en presentation av Biosfärprogrammet och NordMAB under ett pass med fokus på olika landskapsinitiativ där också Model Forests diskuterades.

Efter konferensen ordnades ett möte med Áslaug Dóra Eyjólfsdóttir och Gunnar Haraldsson, på Isländska Unescorådet. Det finns ett intresse att bilda biosfärområden på Island och samtalen fokuserade på möjligheter, utmaningar och process för att skapa en nationell struktur som kan hantera ett Biosfärprogram. Island är i ett väldigt tidigt skede.

Workshop för Biosfärprogrammet i USA

Nationella koordinatören var särskilt inbjuden till Workshopen i Colorado, USA, som fokuserade på 10-årsutvärderingar och 15 amerikanska biosfärområden deltog. De lägger just nu extra kraft på sina 10-årsutvärderingar inför stundande deadline, den 30 september.

Arbetsgrupp för International Center for Sustainable Rural Communities

Nationell koordinatör ingår i en arbetsgrupp för International Center for Sustainable Rural Communities (ICSRC) som syftar till att utveckla ett kunskapscentrum kring detta. Workshop hölls i Brockville i november.

NATIONELLT ARBETE

Nationella biosfärdagen, 2 juni

Lokala arrangemang genomfördes i alla biosfärområden. Arrangemangen synliggjordes på hemsidan inför och efter 2 juni.

Dialog om MAB på central myndighetsnivå

I början av april berättade nationella koordinatören om Biosfärprogrammet för Miljödepartementet. Senare samma månad arrangerades ett särskilt möte med Skogsstyrelsen i Jönköping om projektutveckling med fokus på hållbart skogsbruk mellan två Svenska biosfärområden och ett i England.

Ö-råd

En programworkshop, ett s.k. Öråd, genomfördes under sommaren på Kållandsö. Biosfärkoordinatörer från alla biosfär- och kandidatområden i Sverige deltog, förutom Vindelälven, Programkommitténs ordförande och en representant från Svenska Unescorådet deltog. Lima Action Plan var fokus och vi tog ett första steg för nationell anpassning av denna. Workshoptid varvades med exkursion till Djurö Nationalpark och god mat med lokal profil.

Konferens för biosfärområdenas styrelser (27-28 september)

Den årliga styrelsekonferensen hölls i år i Östra Vätterbranterna. Detta forum har skapats för att ge biosfärområdenas styrelser möjlighet till erfarenhetsutbyte. Årets tema: Workshop om Lima Action Plan och Nationell strategi.

Kartläggning av hur Svenska Biosfärprogrammet kan bidra till att implementera FNs hållbarhetsmål – Agenda 2030

Stockholm Resilience Centre har, på uppdrag av Naturvårdsverket och MAB-kommittén, genomfört en inventering av pågående verksamheter i biosfärprogrammet av relevans för de 17 hållbarhetsmålen, samt gett förslag på hur denna verksamhet kan utvecklas och stärkas framöver genom utvecklad nationell struktur, utveckling av en lärandeplattform m.m. Arbetet slutredovisas januari 2017 med en fördjupad engelsk rapport och en mer övergripande redovisning på både svenska och engelska. Resultatet kommer presenteras vid möten/workshop under 2017, bl.a. EuroMAB i Frankrike.

Löpande kommunikationsinsatser

Hemsidan har uppdaterats regelbundet med aktuella nyheter om Sveriges biosfärområden. Hemsidan utvecklas också i syfte att göra den ännu mer lättadministrerad.

Intressent och kommunikationsanalys

Innan årsskiftet hölls en workshop med detta tema. Rapporten är färdigställd och har skickats till Biosfärrådet och Programkommittén.

Andra kommunikationsinsatser

Nationella koordinatören har träffat den permanenta delegationen i Paris för att uppdatera dem om Biosfärprogrammet och för att prata om kommande års verksamhet.

Nomineringsformuläret har översatts till svenska av en konsult, på initiativ från ett biosfärkandidatområde. Det har granskats av kommittén.

Debattartikel om Blekinge Arkipelag tillsammans med Svenska Unescorådet och Blekinges koordinator till BLT.

Föredrag om Biosfärprogrammet i dessa forum:

- HLK-dag för anställda på Högskolan för lärande och kommunikation, Högskolan i Jönköping
- Mastersstudenter på kurs i Miljömanagement, Chalmers Tekniska Högskola
- Landskapsforum 2016
- Föreläsning för studenter på SLU

Biosfärområden, kandidater och initiativ

Voxnadalens remissversion av ansökan har behandlats i kommittén.

Särskilt stöd har getts Vindelälven som haft förändrade personella förutsättningar. Vägledning har getts till Vindelälven och Voxnadalen avseende tidsplanering av remisshantering osv. av Unescoansökan.

Information om Biosfärprogrammet till biosfärinitiativet ARNA Fågelriket.

Följande personer har medverkat i det svenska MAB-arbetet 2016:

Svenska Programkommittén för MAB:

Göran Blom, ordf., Naturvårdsverket

Sandro Caruso, Formas

Johanna MacTaggart, biosfärrådet Nationell MAB-koordinator

Olof Olsson, Stockholm Resilience Centre

Peter Blombäck/Dan Rydberg (alternerar) Skogsstyrelsen

Biosfärrådet:

Johanna MacTaggart, ordf., Nationell MAB-koordinator, Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle

Carina Wettemark, Koordinator Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Cristina Ericson Turstam, Koordinator Biosfärområde Älvlandskapet Nedre Dalälven

Heleen Podsedkowska, Koordinator Biosfärområde Blekinge Arkipelag

Josefine Gustafsson, Koordinator Biosfärområde Östra Vätterbranterna

Biosfärrådets expertpanel

Sakkunniga inom bl.a. natur, kultur och hållbar samhällsutveckling. Rådfrågas vid bedömning av kandidatansökningar och nominering av biosfärområden. Här ingår bl.a. Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket och Boverket.

Svenska Biosfärnätverket

Nätverket består av alla som är intresserade av och/eller är aktiva inom biosfärområden och MAB-programmet.

Budget för 2016		UTFALL
Utveckling av kommunikationssatsning	<i>70 000</i>	70 000
Årlig program-workshop för Svenska biosfärnätverket	<i>50 000</i>	39 829
Resor m.m. - Sammanträden, infoträffar, NordMAB m.m.	<i>20 000</i>	33 697
Administration	<i>10 000</i>	6 235
TOTAL SUMMA	<i>150 000</i>	149 761